

Sygn. akt VI Ga 29/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Koszalinie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Lubelska
Sędziowie:	SR del. Renata Grześkowiak SSO Marek Ciszewski (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Bogumiła Krzywiźniak

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2016 r. w Koszalinie

na rozprawie sprawy

z powództwa:	M. G.
przeciwno:	"(...)Company" SE R.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Gospodarczego w Koszalinie

z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie V GC 77/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach I. 1)-3) w ten sposób, że zawartym tam rozstrzygnięciom nadaje następujące brzmienie:

„I.

1) zasądza od pozwanego (...) Company SE w R. na rzecz powoda M. G. kwotę 22.500 zł/dwadzieścia dwa tysiące pięćset/ z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 7.500 zł za okres od 7 września 2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 15.000 zł za okres od 17 października 2014 r. do dnia zapłaty ;

2) zasądza od pozwanego (...) Company SE w R. na rzecz powoda M. G. kwotę 5.942 zł/pięć tysięcy dziewięćset czterdzieści dwa/ tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. zasądza od pozwanego (...) Company SE w R. na rzecz powoda M. G. kwotę 3.063 zł/trzy tysiące sześćdziesiąt trzy/ tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

/-/R.Grześkowiak /-/M.Lubelska /-/ M.Ciszewski

Sygn. akt VI GA 29/16

UZASADNIENIE

Powód – M. G. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Company SE w R. (Ł.) na swoją rzecz 22.500 zł z ustawowymi odsetkami od następujących sum i dat:

- 7.500 zł od 7 września 2014 r. do dnia zapłaty,

- 15.000 zł od 17 października 2014 r. do dnia zapłaty

z tytułu wyrównania szkody w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego wydatkowanych przez powoda w okresie od 29 lipca 2011 r. do 28 października 2014 r., w związku z uszkodzeniem ciągnika marki (...) należącego do powoda, w wyniku kolizji drogowej z 21 lipca 2014 r., której sprawca był ubezpieczony u pozwanego w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 24 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie uwzględnił powództwo w całości.

Pozwany – (...) Company SE w R. (Ł.) w sprzeciwie od nakazu zapłaty wnosił o oddalenie powództwa w całości, jako bezzasadnego i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. Zakwestionował zasadność wynajęcia pojazdu zastępczego przez powoda, skuteczność umowy najmu i długość okresu najmu pojazdu zastępczego, który, jego zdaniem, nie powinien przekraczać 15 dni. Zarzucił niewykazanie, że takie wydatki zostały rzeczywiście poniesione przez poszkodowanego. W piśmie procesowym z dnia 6 marca 2015 r. pozwany zakwestionował co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zdarzeniem drogowym z dnia 21 lipca 2014 r. zarzucając, iż powód nie wykazał winy kierującego samochodem marki (...), zaś przyczyną wypadku mogła być jego nagła niedyspozycja zdrowotna, niemożliwa do przewidzenia i zapobieżenia.

Postanowieniem z 16 kwietnia 2015 r. Sąd połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia z niniejszą sprawą sprawę z powództwa M. G. przeciwko (...) Company SE w R. (Ł.) o zapłatę 8.933,87 zł (sygn. akt V GC 104/15), w której powód dochodził zwrotu kosztów holowania uszkodzonego pojazdu w kwocie oraz 841,87 zł z tytułu kosztów badania diagnostycznego, kosztów wymiany poduszki powietrznej w naczepie, kosztów naprawy naczepy, wymiany bezpieczników i diagnostyki układu ABS naczepy wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 22 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wnosił o oddalenie powództwa w całości, kwestionując je co do zasady i wysokości. Pozwany zanegował swoją odpowiedzialność za zaistniałą szkodę. W jego ocenie powód nie wykazał, że wymienione wydatki pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z 21 lipca 2014 r. Pozwany domagał się również zwrotu kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 27 stycznia 2016 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie:

I

1. zasądził od pozwanego na rzecz M. G. 9.250 zł z ustawowymi odsetkami od sum:

- 7.500 zł od 7 września 2014 r. do dnia zapłaty,

- 1.750 zł od 17 października 2014 r. do dnia zapłaty;

2. oddalił powództwo w pozostałej części;

3. rozliczenie o kosztach procesu pozostawił referendarzowi sądowemu ustalając, że powód wygrał sprawę w 41%, a pozwany wygrał sprawę w 59%.

II

1. zasądził od pozwanego na rzecz M. G. na 8.108,26 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od sum:

- 8.092 zł od 26 października 2014 r. do dnia zapłaty,

- 16,26 zł od 3 listopada 2014 r. do dnia zapłaty;

2. oddalił powództwo w pozostałej części;

3. rozliczenie o kosztach procesu pozostawił referendarzowi sądowemu ustalając, że powód wygrał sprawę w 90%, a pozwany wygrał sprawę w 10%.

Wyrok został wydany po dokonaniu następujących ustaleń faktycznych.

Powód prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Usługi (...) w B..

W dniu 21 lipca 2014 r., w okolicy miejscowości Z. około godz. 4:30 rano doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego uszkodzony został należący do powoda pojazd ciężarowy marki (...) nr rej. (...). Pojazdem kierował pracownik powoda M. B., który przewoził towary w kierunku B.. Z naprzeciwka, w kierunku C., jechał samochód marki (...) nr rej. (...). Kierujący tym pojazdem Ł. S., na prostym odcinku drogi zjechał nagle na przeciwległy pas ruchu, czym doprowadził do zderzenia czołowego z jadącym prawidłowo z naprzeciwka pojazdem ciężarowym marki (...) z naczepą. Kierujący samochodem marki (...) i jego pasażerka zginęli na skutek obrażeń odniesionych w wypadku.

Po wypadku pojazd powoda nie nadawał się do dalszej jazdy. Został odholowany na parking policyjny w S.. Stwierdzone uszkodzenia ciągnika samochodowego (...) nr rej. (...), rok prod. 2004 to: przód pojazdu pognieciony, chłodnice pogniecione, wzmocnienie przednie pogniecione, zderzak przedni pognieciony, podłużnica ramy w części przedniej lewej pocięta, układ kierowniczy uszkodzony, krata wlotu powietrza pognieciona, słupek przedni lewy w części dolnej pocięty, stopień lewy pognieciony, nadkola przednie lewe pogniecione, oświetlenie przodu pogniecione, nie pozwalają na jazdę po drogach publicznych. Uszkodzenia nie pozwoliły na dalszą eksploatację ciągnika i wymagały jego holowania przy użyciu specjalistycznego sprzętu. Następnie był on przetransportowany do K. do serwisu (...). Natomiast naczepa (...) wraz z ładunkiem została odpięta od ciągnika i była holowana do B. do miejsca rozładunku, a potem do B.. Powyższe usługi z zakresu pomocy drogowej wykonał J. K. prowadzący (...) w K..

Szkoda została zgłoszona pozwanemu jako ubezpieczycielowi sprawcy kolizji w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem tych pojazdów.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany stwierdził, iż w pojeździe powoda wystąpiła szkoda całkowita, o czym powiadomił powoda. Pozwany ustalił wartość pojazdu przed szkodą w wysokości 40.800 zł, a pozostałości na kwotę 12.236 zł netto, przedstawiając ofertę zakupu z portalu (...). Następnie dokonał korekty wartości pojazdu przed szkodą na kwotę 46.200 zł

Powód stwierdził po konsultacji z serwisem (...), która miała miejsce po upływie około tygodnia od wypadku, że nie będzie naprawiał uszkodzonego ciągnika, ponieważ naprawa jest nieopłacalna. Podjął decyzję o zakupie innego używanego ciągnika. Przeglądał giełdy internetowe, gdzie było kilka ofert sprzedaży. Intensywnie zaczął przeglądać ogłoszenia kupna - sprzedaży w listopadzie 2014r., po zakończeniu najmu pojazdu zastępczego.

W dniu 29 lipca 2014 r. powód zawarł umowę krótkoterminowego najmu pojazdu, w której określony został czynsz najmu w kwocie 7.500 zł plus VAT za 30 dni kalendarzowych, z limitem przejazdu 10.000 km oraz 0,25 zł plus VAT za każdy przejechany kilometr powyżej limitu. Powód korzystał z pojazdu zastępczego w okresie od dnia 29.07.2014r. do dnia 28.10.2014r.

W dniu 29 lipca 2014 r. wynajmujący wystawił fakturę VAT na kwotę 7.500 zł netto (9.225 zł brutto) za okres najmu od 29.07.2014r. do 28.08.2014r. Pismem z 5 sierpnia 2014r., doręczonym w dniu 7 sierpnia 2014r., powód zgłosił pozwanemu powstanie szkody w tym zakresie

W dniu 26 sierpnia 2014 r. wynajmujący wystawił na powoda fakturę VAT na kwotę 7.500 zł netto za okres najmu od 29.08.2014r. do 28.09.2014r., zaś w dniu 15 września 2014r. fakturę VAT na kwotę 7.500 zł netto tytułem czynszu najmu za okres od 29.09.2014r. do 28.10.2014r. O powstaniu szkody w powyższym zakresie powód powiadomił pozwanego pismem z dnia 26 sierpnia 2014 r., doręczonym 29 sierpnia 2014 r., z 19 września 2014 r., doręczonym 25 września 2014 r. i pismem z 29 września 2014 r., doręczonym 2 października 2014 r.

Powód uregulował należności z tytułu czynszu najmu pojazdu zastępczego.

Uszkodzony pojazd był wykorzystywany przez powoda w prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. W tym czasie powód dysponował trzema pojazdami ciężarowymi marki (...), którymi wykonywał zlecone usługi. Wszystkie pojazdy codziennie od poniedziałku do piątku jeździły z towarem.

Powód sprzedał pozostałości 7 listopada 2014 r. za cenę 17.220 zł

W miejsce uszkodzonego pojazdu kupił natomiast w miejsce uszkodzonego pojazdu pod koniec 2015 r. za cenę 190.000 zł netto.

Pismem z 19 września 2014r., doręczonym w dniu 25 września 2014 r. powód zgłosił pozwanemu również szkodę z tytułu holowania pojazdu w łącznej wysokości 8.092 zł, dołączając wystawione przez J. K. dwie faktury VAT z 20 sierpnia 2014 r., obejmujące wynagrodzenie za czynności związane z holowaniem ciągnika oraz naczepy.

Uszkodzony w wypadku ciągnik samochodowy (...) nr rej. (...) wymagał holowania przez specjalistyczny holownik. Naczepa nr rej. (...)wymagała natomiast holowania przez sprawny ciągnik samochodowy. Poniesiony przez powoda koszt holowania ciągnika w wysokości 4.880 zł i naczepy w wysokości 3.212 zł, czyli łącznie 8.092 zł, według przedstawionej specyfikacji jest w pełni uzasadniony. Powód poniósł ponadto uzasadnione koszty badania diagnostycznego po kontroli stanu technicznego naczepy w kwocie 16,26 zł, zaś szkoda w tym zakresie została zgłoszona pismem z dnia 29 września 2014 r., doręczonym w dniu 2 października 2014 r.

Powód zgłosił pozwanemu dodatkowo koszty zakupu i wymiany poduszki powietrznej w naczepie, w łącznej wysokości 613,01 zł oraz koszty naprawy instalacji elektrycznej, wymiany bezpieczników i diagnostyki układu ABS naczepy w kwocie 212,60 zł. Szkoda obejmująca wydatki na zakup poduszki powietrznej za kwotę 313,01 zł oraz naprawy instalacji elektrycznej, wymiany bezpieczników i diagnostyki układu ABS naczepy w dniu 11 września 2014 r. została zgłoszona pozwanemu pismem z 29 września 2014r., doręczonym 2.10.2014 r. Z kolei pismem z 20 listopada 2014 r., doręczonym 27 listopada 2014 r. powód zgłosił żądanie zwrotu wydatków związanych z wymianą poduszki powietrznej w naczepie w kwocie 300 zł

Postanowieniem z 27 listopada 2014 r. umorzono zostało śledztwo prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Tucholi w sprawie wypadku drogowego mającego miejsce w dniu 21 lipca 2014r. na drodze krajowej (...) w miejscowości Z., gdzie wskutek doznanych obrażeń zmarła pasażerka samochodu marki (...)nr rej. (...) I. K., tj. o czyn z art. 177 § 2 k.k. - wobec śmierci sprawcy przestępstwa.

W trakcie postępowania przygotowawczego przeprowadzono m.in. oględziny i badanie stanu technicznego pojazdów, a także przeprowadzono badanie przez biegłego z dziedziny patomorfologii, badanie toksykologiczne, badanie na zawartość alkoholu we krwi kierowcy powoda oraz opinie techniczne, badanie tarczy tachografu. W toku postępowania przygotowawczego ustalono, że w chwili wypadku obaj kierujący pojazdami biorący udział w zdarzeniu byli trzeźwi. Nie stwierdzono, ażeby sprawca znajdował się pod wpływem środków odurzających. Z treści postanowienia z dnia 27 listopada 2014r. wynika, że ustalona na podstawie opinii biegłego z dziedziny techniki samochodowej i ruchu drogowego taktyka i technika jazdy kierującego pojazdem marki (...) nr rej. (...), rozumiana jako wybrany sposób postępowania odniesiony do istniejącej sytuacji drogowej, a w tym zbliżania się do osi jezdni, a w dalszym przebiegu jej przekraczania i wymijania

z nadjeżdżającym pojazdem, była nieprawidłowa, co w szczególności polegało na niezachowaniu ostrożności wymaganej podczas kierowania pojazdem. Natomiast po stronie kierującego pojazdem (...), bądź innych uczestników ruchu, nie można wykazać żadnego takiego błędu, który mógłby spowodować ten wypadek, bądź przyczynić się do jego powstania lub uniemożliwić jego skuteczne uniknięcie

Pomimo wezwań do zapłaty odszkodowania pozwany nie spełnił świadczenia.

W oparciu o takie ustalenia faktyczne Sąd pierwszej instancji orzekł, że powództwo o zapłatę 22.500 zł jest częściowo zasadne.

Spór stron dotyczył ustalenia, czy pozwany ponosi odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę, ustalenia zakresu tej odpowiedzialności i wysokości należnego powodowi odszkodowania.

W myśl art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Zajście wypadku przewidzianego w umowie ubezpieczeniowej rodzi zobowiązanie zakładu ubezpieczeń do spełnienia określonego świadczenia. Natomiast odpowiedzialność ubezpieczyciela nie może wykroczać poza normalne następstwa zdarzenia powodującego szkodę. Okoliczności zdarzenia drogowego z 21 lipca 2014 r. przedstawili w konsekwentnych i wiarygodnych zeznaniach świadkowie M. B. i M. Ż.. Znajdują one potwierdzenie w zeznaniach pozostałych świadków oraz powoda, a także zostały ustalone w postępowaniu przygotowawczym zakończonym postanowieniem prokuratora z dnia z dnia 27 listopada 2014 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie wypadku drogowego mającego miejsce w dniu 21 lipca 2014r. na drodze krajowej (...) w miejscowości Z., gdzie wskutek doznanych obrażeń zmarła pasażerka samochodu marki (...)nr rej. (...) I. K., tj. o czyn z art. 177 § 2 k.k. - wobec śmierci sprawcy przestępstwa.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynikało w ocenie Sądu Rejonowego, że w dniu 21 lipca 2014r. w okolicy miejscowości Z. około

godz. 4:30 rano doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego uszkodzony został należący do powoda pojazd ciężarowy marki (...) nr rej. (...). Pojazdem kierował pracownik powoda M. B., który przewoził towary powoda w kierunku B.. Z naprzeciwka, w kierunku C., jechał samochód marki (...) nr rej. (...). Kierujący tym pojazdem Ł. S., na prostym odcinku drogi zjechał nagle na przeciwny pas ruchu, czym doprowadził do zderzenia czołowego z jadącym prawidłowo z naprzeciwka pojazdem ciężarowym marki (...) z naczepą. Kierowca samochodu (...)i jego pasażerka zginęli na skutek obrażeń odniesionych w wypadku. Po dokonaniu badań dotyczących stanu technicznego pojazdów biorących udział w zdarzeniu, badań trzeźwości kierujących pojazdami, ustaleniu braku działania pod wpływem środków odurzających, badaniu prędkości na podstawie badania tarczy tachografu oraz protokołu sekcji

zwłok postępowanie przygotowawcze zostało zakończone umorzeniem wobec śmierci sprawcy, który nie zachował ostrożności wymaganej podczas kierowania pojazdem, jego taktyka i technika jazdy była nieprawidłowa.

Pozwany odmówił przyjęcia odpowiedzialności za powstałą szkodę, jednak nie sformułował żadnych konkretnych zarzutów dotyczących twierdzeń powoda i zeznań świadków odnośnie przebiegu i przyczyn zdarzenia. Strona pozwana stwierdziła jedynie, że powód nie wykazał winy kierującego samochodem marki (...)nr rej. (...), zaś przyczyną wypadku mogła być niemożliwa do przewidzenia i zapobieżenia jego nagła niedyspozycja zdrowotna. Przy czym pozwany nie przedstawił żadnych dowodów na potwierdzenie choroby, problemów ze zdrowiem tego kierowcy. Złożył wprawdzie wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej na okoliczność ustalenia jaki był stan zdrowia Ł. S. bezpośrednio przed wypadkiem i czy miał on wpływ na powstanie tego wypadku, czy bezpośrednio przed wypadkiem nastąpiła utrata świadomości lub zdolności kierowania przez niego swoim zachowaniem i z jakich przyczyn, czy mógł on przewidzieć i zapobiec swojej niedyspozycji w dniu

21 lipca 2014 r. Zgłaszając wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego pozwany nie zaoferował jednak żadnej dokumentacji medycznej Ł. S. ani nie podał, gdzie ona się znajduje. W tej sytuacji wniosek podlegał oddaleniu, albowiem brak jest materiału do przeprowadzenia wnioskowanego dowodu, który to dowód należy ocenić jako zbędny.

Zdaniem sądu pierwszej instancji pozwany mnożył wątpliwości, podawał potencjalne możliwości, ale nie zgłaszał konkretnych zarzutów. Powyższe uwagi odniesione zostały również do wniosku pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych na okoliczność ustalenia - jaki był przebieg wypadku drogowego z 21 lipca 2014 r. i jakie były przyczyny wypadku. Pozwany nie sformułował jednoznacznych twierdzeń, popartych materiałem dowodowym na ich poparcie, odnośnie innego przebiegu zdarzenia i jego przyczyn niż to wynika z zebranego materiału dowodowego. Brak było zatem konkretnych twierdzeń, które podlegałyby weryfikacji przy pomocy opinii biegłego. Wg Sądu pierwszej instancji, ten wniosek dowodowy również podlegał oddaleniu jako zbędny. Stosownie do treści art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odpowiedzialność ubezpieczyciela za powstałe szkody w związku z ruchem pojazdu ubezpieczonego ma charakter pochodny w stosunku do odpowiedzialności cywilnej samego sprawcy kolizji (ubezpieczonego). W myśl art. 36 ust. 1 ustawy odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym.

Podstawę odpowiedzialności kierującego pojazdem marki (...)za wyrządzoną szkodę stanowi art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c, a zatem odpowiada on na zasadzie winy. Wysokość odszkodowania powinna ściśle odpowiadać rozmiarom wyrządzonej szkody, nie doprowadzając równocześnie do wzbogacenia poszkodowanego, gdyż odszkodowanie należy się w granicach normalnego związku przyczynowego (art. 361 § 1 k.c).

Powód zgłosił żądanie wyrównania szkody z tytułu konieczności najmu samochodu zastępczego w okresie prowadzonego przez ubezpieczyciela postępowania likwidacyjnego od 29 lipca 2014r. do 28 października 2014r. W ocenie Sądu Rejonowego nie było podstaw do negowania potrzeby najmu przez poszkodowanego samochodu zastępczego. Jak wynika z jednoznacznych i spójnych zeznań świadków oraz powoda pojazd, który uległ uszkodzeniu, stale wykorzystywany był w działalności gospodarczej prowadzonej przez powoda.

Pozwany ubezpieczyciel nie negował stawki najmu pojazdu zastępczego, przyjętej przez powoda w wysokości 250 zł netto za dobę. Zakwestionował natomiast długość czasu najmu. W ocenie sądu pierwszej instancji stanowisko pozwanego było częściowo trafne, bowiem żądanie refundacji kosztów najmu samochodu zastępczego za cały sporny okres należy uznać za nieuzasadnione. Choć co do zasady odpowiedzialność ubezpieczyciela oparta na umowie odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku komunikacyjnego wobec poszkodowanego dotyczy rzeczywistego okresu pozbawienia poszkodowanego możliwości korzystania ze swego pojazdu, to jednak koszty najęcia samochodu zastępczego muszą pozostawać w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym. Zakres

obowiązku odszkodowawczego obejmuje co do zasady poniesione koszty najmu pojazdu zastępczego tego samego typu, co uszkodzony, za czas niezbędny do naprawy albo zakupu innego pojazdu.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 listopada 2013 r. III CZP 76/13 stanął na stanowisku, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita). Sąd wskazał również na uchwałę z dnia 17 listopada 2011 r. III CZP 5/11, w której Sąd Najwyższy stwierdził, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje wydatki na najem pojazdu zastępczego, które są celowe i ekonomicznie uzasadnione, a jednocześnie konieczne dla wyeliminowania negatywnych dla poszkodowanego następstw, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Wydatki nieracjonalne, wynikające z zaniedbań obciążających samego wierzyciela, rekompensowaniu nie podlegają, istnieje bowiem obowiązek zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów.

O tym, że wystąpiła szkoda całkowita powód dowiedział się po około tygodniu od zdarzenia. Tym samym odpowiedzialność gwarancyjna ubezpieczyciela w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego dotyczyła okresu niezbędnego do dokonania zakupu innego pojazdu przez poszkodowanego. Biorąc pod uwagę specyfikę pojazdu, o którym mowa, należy uznać, że wystarczający w tym celu był okres trzech tygodni, licząc od daty wskazanego pisma, tj. do 3 września 2014r. Tym samym w ocenie Sądu pozwanego obciąża obowiązek zwrotu powodowi wydatków związanych z najmem pojazdu zastępczego za okres 37 dni. Powód zeznał, że przeglądał ogłoszenia dotyczące sprzedaży takich ciągników, że ofert było kilka, a hydraulikę do takiego ciągnika można zamontować podczas 8-10 godzinowego dnia pracy. Powód argumentował, iż nie dysponował odpowiednimi środkami finansowymi na zakup pojazdu. Okoliczność ta nie pozostaje jednak w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 21 lipca 2014r., w granicach którego odpowiedzialność ponosi pozwany. Nie jest rolą pozwanego zapewnienie pojazdu poszkodowanemu, lecz wyrównanie szkody w granicach normalnego związku przyczynowego pomiędzy powstałą szkodą a zdarzeniem ją wywołującym.

Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda 9.250 zł z tytułu odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Wbrew zarzutom strony pozwanej M. G. należycie udokumentował poniesienie wydatków w tym zakresie, przedkładając potwierdzenia przelewów. Odsetki za czas opóźnienia w spełnieniu świadczenia zostały zasądzone na podstawie art. 481 k.c. z uwzględnieniem

art. 14 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.), który przewiduje 30-dniowy termin na wypłatę świadczenia, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

W pozostałej części sąd pierwszej instancji oddalił powództwo o zapłatę odszkodowania obejmującego koszty najmu pojazdu zastępczego, jako niezasadne.

Sąd pierwszej instancji orzekł, że powództwo o zapłatę 8.933,80 zł zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Powód domagał się wyrównania szkody w zakresie poniesionych kosztów holowania pojazdu po zaistniałym wypadku drogowym w wysokości 8.092 zł, przy czym koszty holowania ciągnika wyniosły 4.880 zł, a naczepy 3.212 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego brak było podstaw do kwestionowania zasadności tego żądania.

Jak stwierdził biegły z dziedziny mechaniki pojazdowej W. G., stwierdzone w pojeździe uszkodzenia nie pozwoliły na dalszą eksploatację ciągnika i wymagały jego holowania przy użyciu specjalistycznego sprzętu. W tej sytuacji naczepa

(...) nr rej. (...) z ładunkiem wymagała holowania przez sprawny ciągnik samochodowy i była holowana do miejsca rozładunku w B. i następnie do B.. W ocenie biegłego podjęte zostały niezbędne czynności związane z holowaniem ciągnika i naczepy, zaś poniesione przez powoda koszty holowania są w pełni uzasadnione.

Zdaniem sądu pierwszej instancji sporządzona przez biegłego sądowego opinia jest rzetelna, stanowcza i logiczna oraz nie budzi zastrzeżeń co do fachowości argumentacji, dlatego przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy Sąd uwzględnił treść opinii.

Według Sądu Rejonowego uzasadnione były również koszty badania diagnostycznego po kontroli stanu technicznego naczepy w kwocie 16,26 zł., co znajduje potwierdzenie w opinii biegłego.

Nie zasługiwało jednak na uwzględnienie żądanie zrefundowania kosztów zakupu i wymiany poduszki powietrznej w naczepie w wysokości 613,01 zł, a także kosztów naprawy instalacji elektrycznej, wymiany dwóch bezpieczników i przeprowadzenia diagnostyki układu ABS w kwocie 212,60 zł. Biegły sądowy W. G. podkreślił, że stan techniczny naczepy został opisany w aktach Prokuratury Rejonowej w Tucholi 2Ds - 454/14, zawierających sprawozdanie z oględzin przeprowadzonych w dniu 23 lipca 2014 r. wraz z dokumentacją fotograficzną i z treści tych dokumentów nie wynika, aby w trakcie wypadku została uszkodzona któraś poduszka powietrzna zawieszona.

Również w ocenie biegłego sądowego, którą Sąd Rejonowy podzielił, kosztów naprawy naczepy (...)w wysokości 841,87 zł, wobec przedstawionej dokumentacji naprawy, nie można uznać za bezpośrednio związane z wypadkiem drogowym z 21 lipca 2014 r. Zdaniem biegłego uszkodzenie poduszki i awaria dwóch bezpieczników nastąpiła w trakcie normalnej eksploatacji naczepy.

W tym stanie rzeczy sąd pierwszej instancji uznał za zasadne wyrównanie przez pozwanego szkody, obejmującej poniesione przez powoda wydatki na holowanie 8.092 zł i badanie diagnostyczne w kwocie 16,26 zł, razem 8.108,26 zł.

W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone jako niezasadne. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 k.p.c. w zw. art. 100 k.p.c, pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu.

M. G. wniósł apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Koszalinie

z 11 marca 2016 r., zaskarżając go w części, w zakresie powództwa o zapłatę 22.500 zł i orzeczenia zawartego w pkt I 2 i 3, a więc w części w jakiej Sąd oddalił powództwo ponad zasądzoną sumę, a więc 9.250 zł, zarzucając:

I. błąd w ustaleniach faktycznych - w zakresie przyjęcia wartości pojazdu powoda przed szkodą i po szkodzie, w związku z tym, że w tym zakresie toczy się spór sądowy przed Sądem Rejonowym w Koszalinie w sprawie o sygn. akt V GC 316/15 (aktualna sygn. akt V GC 535/15) i został zawieszony do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, o czym Sąd ma wiedzę, bowiem postanowieniem z 4.8.2015 r. sprawa została wyłączona do odrębnego rozpoznania, przy czym strona powodowa w tym procesie wykazuje wartość pojazdu przed szkodą na kwotę 60.400.00 zł netto, a wartość pozostałości na kwotę 12.236.00 zł netto, przy czym wadliwie Sąd przyjął, że powód sprzedał pojazd za kwotę 17.220,00 zł, gdy istotna jest cena netto tj. 14.000,00 zł;

II. błąd w ustaleniach faktycznych i pominięcie, że pozwana do dzisiejszego dnia nie wywiązała się ze swojego obowiązku ustawowego i nie zlikwidowała szkody w jakiegokolwiek części, w związku z czym powód nie był w stanie własnym staraniem i działaniami zakupić nowego pojazdu, bezpośrednio po szkodzie, w związku z którą poniósł szereg dodatkowych kosztów, których nie planował, a które do dzisiejszego dnia nie zostały pokryte przez pozwaną, czyli koszty najmu pojazdu zastępczego, koszty holowania, co spowodowało utratę płynności finansowej powoda i brak możliwości zakupu pojazdu odpowiadającego standardem pojazdowi uszkodzonemu;

III. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez pominięcie, że powód potrzebował najmować pojazd zastępczy również po dacie 28.10.2014 r., a jedyną przyczyną zakończenia najmu był brak dalszych środków na wynajem pojazdu zastępczego, w związku z brakiem likwidacji szkody przez pozwaną, w związku z czym pominięcie, że cały okres

najmu pojazdu zastępczego związany jest w sposób adekwatny ze zdarzeniem szkodzącym, a także dalsze utracone korzyści powoda w związku z brakiem pojazdu własnego oraz pojazdu najmowanego pozostają w adekwatnym związku przyczynowo - skutkowym ze zdarzeniem szkodzącym;

IV błąd w ustaleniach faktycznych i nie dokonanie ustaleń faktycznych na podstawie zgromadzonych dowodów tj. zeznań powoda oraz A. G., z których wynika, że powód nie był w stanie nabyć z własnych środków nowego pojazdu, który zastąpił pojazd uszkodzony, w związku z brakiem wypłaty odszkodowania przez pozwaną, w ustawowym terminie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody;

V błąd w ustaleniach faktycznych i pominięcie, że dla ochrony swoich praw, powód był zmuszony do wytoczenia trzech powództw i pokrycia opłat sądowych w wysokości 4090,00 zł, kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu likwidacyjnym w wysokości 2.000,00 netto oraz pokrycia kosztów zastępstwa procesowego, w związku z czym również z tego powodu nie był w stanie zakupić kolejnego pojazdu, w miejsce pojazdu uszkodzonego;

VI naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 471 k.c. poprzez błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że nie zachodzi związek przyczynowo skutkowy pomiędzy szkodą w postaci konieczności najmu pojazdu zastępczego a zdarzeniem szkodzącym –

w okolicznościach niniejszej sprawy i przyjęciu, że brak możliwości zakupu nowego pojazdu w miejsce uszkodzonego przez powoda z uwagi na brak środków finansowych -własnych powoda, nie stanowi adekwatnego związku przyczynowego ze zdarzeniem z 21 lipca 2014 r. i przez to przyjęcie, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za szkodę powstałą z tytułu najmu pojazdu zastępczego w okresie od 4 września 2014 r. do 28 października 2014 r., pomimo, że gdyby nie doszło do wyrządzenia szkody, powód nie byłby zobowiązany do najmu pojazdu zastępczego i ponoszenia z tego tytułu kosztów,

- pominięciu, że ze względu na brak wypłaty kwoty bezspornej odszkodowania przez pozwanego (nienależyte spełnienia przez pozwaną obowiązku likwidacji szkody), którą powód mógłby zagospodarować i przeznaczyć na zakup nowego pojazdu

w miejsce uszkodzonego, nie stanowi adekwatnego związku przyczynowego ze zdarzeniem z 21 lipca 2014 r. i przez to pominięcie przyjęcia, że skutkiem braku wypłaty tych środków przez pozwanego, powód nie dysponował środkami pieniężnymi, nie mógł przez to w żaden sposób nabyć nowego pojazdu w miejsce uszkodzonego nie ponosi odpowiedzialności za szkodę powstałą z tytułu najmu pojazdu zastępczego w okresie od 4 września 2014 r. do 28 października 2014 r.

2. art. 34 ust. 1 w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 471 kc - poprzez wadliwą wykładnię i pominięcie, że brak wypłaty odszkodowania w terminie ustawowym i popadnięcie w zwłokę ubezpieczyciela może wyrządzać dalsze szkody w mieniu poszkodowanego, który własnym staraniem może nie mieć możliwości przywrócenia stanu sprzed szkody
i dalszego normalnego funkcjonowania przedsiębiorstwa,

VII naruszenie przepisów prawa procesowego:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu, że brak możliwości zakupu nowego pojazdu w miejsce uszkodzonego przez powoda z uwagi na brak środków finansowych - własnych powoda, oraz ze względu na brak wypłaty kwoty bezspornej odszkodowania przez pozwanego, która powód mógłby zagospodarować i kupić nowy pojazd w miejsce uszkodzonego, nie stanowi adekwatnego związku przyczynowego ze zdarzeniem z 21 lipca 2014 r. i przyjęcie, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za szkodę powstałą z tytułu najmu pojazdu zastępczego w okresie od 4 września 2014 r. do 28 października 2014 r. w sytuacji, gdy powód poniósł szkodę związaną z najmem pojazdu zastępczego tylko i wyłącznie w związku z faktem szkody na

jego pojeździe, za co odpowiada pozwany i gdyby mu szkody nie wyrządzono, nie doszłoby do powstania szkody z tego tytułu po stronie powoda;

2. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku, w oparciu o którego treść nie sposób wyjaśnić, dlaczego Sąd uznał, że brak możliwości zakupu pojazdu

w miejsce uszkodzonego przez powoda z racji braku środków pieniężnych ku temu, nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą z dnia 21 lipca 2014 r., za którego to likwidację a więc zapłatę kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego po 3 września 2014 r. odpowiedzialność ponosi pozwany,

3. z ostrożności procesowej zwrócono uwagę na naruszenie art. 100 k.p.c. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy Sąd powinien obciążyć pozwanego kosztami procesu w całości w oparciu o art. 102 k.p.c, albowiem to jego nieuzasadnione stanowisko w oparciu o obiektywną ocenę materiału dowodowego, jakim dysponował na etapie postępowania likwidacyjnego, doprowadziło powoda do wytoczenia powództwa, przy czym powód wygrał spór co do zasady, poniósł

w związku z tym także znaczne nakłady tytułem kosztów sądowych i wynagrodzenia pełnomocnika, Sąd winien wobec tego tymi kosztami w całości obciążyć pozwanego, który doprowadził do jego wszczęcia, nie dokonał likwidacji szkody nawet w części,

a obecnie przegrywając w części w zakresie wysokości szkody, zostanie niezasadnie premiiowany brakiem obowiązku pokrycia powstałych w związku z procesem kosztów poniesionych przez powoda,

W konkluzji powód wniósł o:

I zmianę wyroku Sądu Rejonowego w Koszalinie V Wydziału Gospodarczego

z 27 stycznia 2016 r. w sprawie o sygn.. akt: V GC 77/15 w pkt I 1, poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda sumy:

- 7.500,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 26 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty,

- 15.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 17 października 2014 r. do dnia zapłaty,

II zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem I instancji - według przedłożonego na rozprawie w dniu 15 stycznia 2016 r. spisu kosztów w całości

i kosztów procesu za postępowanie przed Sądem I i II instancji, w tym także z tytułu zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Co do zasady Sąd Okręgowy podzielił poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne i przyjął je za podstawę własnego rozstrzygnięcia. Ustalenia co do faktów, nie zostały przez stronę skarżącą skutecznie zakwestionowane i w postępowaniu apelacyjnym nie zaistniały przesłanki uzasadniające ich zmianę lub uzupełnienie. Można jedynie przyjąć, bez konieczności prowadzenia dowodów, o które wnosił powód, że faktycznie do chwili orzekania w sprawie, jakiegokolwiek należności z tytułu odpowiedzialności pozwanego za sprawcę wypadku, nie zostały zapłacone, natomiast pozostaje sporna między stronami wysokość szkody wynikającej z uszkodzenia pojazdu powoda: ciągnika samochodowego (...) nr rej. (...). Nie można jednak do końca podzielić dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny wynikających z przeprowadzonego postępowania dowodowego okoliczności w szczególności w zakresie ustalenia rozmiaru szkody i związku przyczynowego między zdarzeniem powodującym odpowiedzialność pozwanego a

uszczerbkiem majątkowym doznany przez powoda, a wyrażającym się kwotą kosztów poniesionych na najem pojazdu zastępczego.

Sąd Rejonowy słusznie wskazał, że stosownie natomiast do treści art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych... z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem między innymi zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Zgodnie natomiast z brzmieniem przepisu art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Regułą jest więc zasada pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Przy dochodzeniu odszkodowania bezpośrednio od ubezpieczyciela, roszczenie poszkodowanego ogranicza się jednak do świadczenia w pieniądzu.

Szkodę majątkową stanowi utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia. Utrwalony jest w orzecznictwie pogląd, że niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego stanowi normalne następstwo wypadku komunikacyjnego w rozumieniu art. 361 § 1 k.c., a zatem jeżeli poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne na najem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Tym bardziej pogląd ten jest uzasadniony, jak w przedmiotowej sprawie, w której poszkodowanym jest przedsiębiorca, który przy użyciu pojazdu uszkodzonego w wypadku, prowadził działalność gospodarczą, w tym konkretnym przypadku świadczył usługi transportowe. Poszkodowanemu przysługuje wówczas od ubezpieczyciela zwrot wydatków koniecznych, a więc niezbędnych do korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono (por. wyrok SN z dnia 8 września 2004 r., sygn. akt IV CK 672/03, Lex 146324 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28).

Tylko tytułem przypomnienia można wskazać, że szkoda równoznaczna jest z uszczerbkiem majątkowym, obejmującym różnicę pomiędzy obecnym stanem majątkowym, a stanem majątkowym, jaki zaistniałby, gdyby nie zdarzenie wywołujące szkodę. Pojęcie straty obejmuje zatem także niezaspokojone przez poszkodowanego, ale wymagalne zobowiązania na rzecz osoby trzeciej. Tym samym przyjąć należy, że koszty najmu samochodu zastępczego, wchodzą w skład szkody, jaką poniósł w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia pojazdu. Refundacji podlega, zatem czynsz najmu pojazdu zastępczego pokryty przez poszkodowanego lub przez niego nie zaspokojony, ale wymagalny.

Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem, z którego szkoda wynikła, pozostają koszty najmu samochodu zastępczego jednakże w okresie koniecznym i niezbędnym do dokonania naprawy pojazdu (por. wyrok SN z 5.11.2004 r., II CK 494/03, Lex nr 145121). Stanowisko takie ma oczywiście zastosowanie jedynie przy szkodzie częściowej, bowiem inaczej należy oceniać sytuację nastąpienia szkody całkowitej, przy której czas koniecznego najmu obejmuje, co do zasady – okres od dnia zniszczenia pojazdu do dnia, w którym poszkodowany może nabyć podobny pojazd, nie dłuższy niż do dnia zapłaty odszkodowania (tak: wyrok SN z dnia 8 września 2004 r., IV CK 672/03, Lex nr 146324). Co jednak istotne, dopuszcza się również wyjątek od tej zasady, iż w sytuacji gdy stwierdzono szkodę całkowitą, odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje również celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego także w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego (tak: wyrok SN z 22.11.2013 r., III CZP 76/13). Przedmiotowe stanowisko Sądu Najwyższego Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela.

Nie wydaje się, aby budziło wątpliwości stanowisko, że okres za jaki koszty najmu pojazdu zastępczego nie mogą być postrzegane kategoriach poniesionej szkody w związku ze zdarzeniem będącym wypadkiem ubezpieczeniowym wyznaczony datą naprawy pojazdu bądź też, jak w przypadku szkody całkowitej, wypłaty odszkodowania będzie stanowił datę graniczną w ramach, której o uzasadnionym okresie korzystania z najmu decydowały będą okoliczności konkretnego przypadku, weryfikujące rozmiar szkody w kontekście normalnych następstw będących konsekwencją deliktu cywilnego. Na tle zbliżonych okoliczności faktycznych sprawy Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku

z dnia 11 kwietnia 2014r., sygn. akt I ACa 10/14, słusznie wskazał, że w sytuacji, kiedy następuje likwidacja szkody jako całkowitej, okres wynajmowania pojazdu zastępczego powinien być wyznaczony okresem, w czasie którego poszkodowany mógł nabyć nowy pojazd – taki, jakim dysponował przed wypadkiem. Ponadto, kiedy szkoda likwidowana jest jako szkoda całkowita, decyzja strony o naprawianiu pojazdu nie może mieć wpływu na zwiększenie zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela. Podstawą ustalenia okresu wynajmowania pojazdu zastępczego przy likwidacji szkody całkowitej nie może być bowiem okres naprawy pojazdu uszkodzonego lecz okres niezbędny do nabycia nowego pojazdu (LEX nr 1623825). Nie można również odmówić racji stanowisku, że co do zasady poszkodowany w przypadku szkody całkowitej, nie ma obowiązku angażowania prywatnych środków finansowych na zakup nowego auta. Może być usprawiedliwione oczekiwanie poszkodowanego na wypłatę odszkodowania przez ubezpieczyciela.

W tym przypadku apelującemu zasadnie wskazuje, że mimo upływu znacznego okresu czasu od chwili zgłoszenia szkody pozwany zakład ubezpieczeń nie wypłacił jakiegokolwiek części odszkodowania. Trudno również za usprawiedliwiającą to zaniechanie uznać okoliczność, że od jego odpowiedzialność nie została ustalona skoro w przedmiotowej sprawie wyrok ustalający tę zasadę nie został zaskarżony.

Sąd Rejonowy przyjął, że momentem obligującym poszkodowanego do podjęcia działań w kierunku nabycia innego pojazdu było wydanie decyzji przez ubezpieczyciela, co do uznania szkody za całkowitą stwierdzenia bezprzedmiotowości naprawy pojazdu. Z takim stanowiskiem można byłoby się zgodzić w przypadku normalnego toku zdarzeń: ustalenia szkody całkowitej 3 niekwestionowanych wartościach odszkodowania i pozostałości. Tymczasem w przedmiotowej sprawie mimo ustalenia nieracjonalności naprawy pojazdu, zasadnicze wartości, szczególności odszkodowania i pozostałości pojazdu pozostały pomiędzy stronami sporne, co przy braku wypłaty jakiegokolwiek części odszkodowania, mogło usprawiedliwiać powstrzymanie się od poszkodowanego ze zbyciem pozostałości.

Nie można również odmówić racji apelującemu, który podniósł argument nieposiadania przez poszkodowanego w okresie wynajmowania pojazdu zastępczego środków finansowych pozwalających na nabycie innego ciągnika, pozwalającego na zastąpienie pojazdu uszkodzonego. Trzeba przy tym mieć na uwadze, że uszkodzony został pojazd o szczególnych właściwościach, jak można z dużym prawdopodobieństwem zakładać, niekoniecznie łatwo dostępny na rynku. W każdym razie, strona pozwana, którą jak należy przyjmować, obciążał dowód wykazania zarówno dostępności nabycia pojazdu zastępczego jak również istnienia takich możliwości po stronie powoda, jakiegokolwiek inicjatywy dowodowej w tym kierunku nie podjęła /art. 6 kc/. w związku z tym nie sposób odmówić wiarygodności twierdzeniom powoda, że w wymienionym okresie nie dysponował dostatecznymi środkami finansowymi na nabycie innego pojazdu i przez okres wynajmowania pojazdu zastępczego, nie miał możliwości jego nabycia.

Kontekście natomiast niewypłacenia przez ubezpieczyciela w jakiegokolwiek części niewątpliwego odszkodowania, usprawiedliwiało to uznanie dłuższego okresu wynajmowania pojazdu zastępczego na cele prowadzonej działalności gospodarczej, aniżeli przyjął Sąd Rejonowy zaskarżonym orzeczeniu. Sąd Okręgowy uznał, że w tym wypadku było uzasadnione uwzględnienie jako szkody kosztów wynajmu pojazdu zastępczego za cały okres wykazany przez powoda to jest od dnia 29 lipca 2014r. do dnia 28 października 2014r. wyrażonych dochodzoną kwotą łączną 22.500 zł. Trzeba przy tym mieć na względzie również i to, że powód będąc zobowiązany do minimalizacji wysokości szkody zmuszony był dokonać ekonomicznie usprawiedliwionego wyboru pomiędzy kosztami wynajmu pojazdu zastępczego, nad ewentualnymi konsekwencjami w postaci utraty korzyści w prowadzonej działalności gospodarczej związanej z niemożnością korzystania z uszkodzonego pojazdu. Również w tym zakresie strona pozwana jakiegokolwiek inicjatywy procesowej nie podjęła.

Uwzględnienie opisanych wyżej okoliczności ujętych zarzutach strony powodowej dawało Sądowi Okręgowemu wystarczającą podstawę zmiany zaskarżonego wyroku. Nie było zatem konieczności odnoszenia się do zarzutu naruszenia art. 34 ust. 1 w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 471 kc - poprzez pominięcie, że brak wypłaty odszkodowania w terminie ustawowym i popadnięcie w zwłokę ubezpieczyciela może wyrządzać dalsze

szkody w mieniu poszkodowanego, który własnym staraniem może nie mieć możliwości przywrócenia stanu sprzed szkody

i dalszego normalnego funkcjonowania przedsiębiorstwa. Tylko na marginesie należy wskazać, że w ocenie Sądu Okręgowego rozpoznanie roszczenia powoda w kontekście takich okoliczności wymagałoby zmiany powództwa poprzez określenie dla zgłoszonego żądania innych, aniżeli przytoczone w pozwie okoliczności faktycznych. W tym wypadku bowiem chodziłoby nie o odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń ubezpieczającego odpowiedzialność cywilną sprawcy wypadku za jego działania, ale samoistną odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania powstałego w związku z realizacją obowiązków ustawowych. Dalsze jednak dywagacje w tym przedmiocie, zważywszy na fakt, że nie stanowiły one podstawy rozstrzygnięcia, nie wydają się uzasadnione.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i wnioski Sąd Okręgowy uznał apelację za uzasadnioną i w konsekwencji zmienił zaskarżony wyrok w sposób określony w punkcie I., działając na podstawie art. 386 § 1 kpc. Stosownie do wyniku sporu, na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, uległo również zmianie orzeczenie o kosztach procesu przed sądem I instancji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc obciążając obowiązkiem ich poniesienia, w całości przegrywającego sprawę w II instancji pozwanego. Na kwotę zasądzonych kosztów postępowania apelacyjnego złożyła się opłata od apelacji w kwocie 663 zł oraz kwota 2400 zł opłaty za zastępstwo procesowe ustalonej na podstawie § 2. pkt 5) w zw. z § 10. 1. pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

/-/ M. Lubelska /-/ M. Ciszewski /-/ R. Grześkowiak

ZARZĄDZENIE	
1. odnotować zwrot uzasadnienia; 2. odpis uzasadnienia doręczyć: - • pełn. powoda na adres k. 332; • pełn. pozwanego na adres k. 333 3. z wpływem dowodu doręczenia lub za 10 dni	
K-lin 8.07.2016r.	sędzia: